

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

REDACCIÓ

CARRÉ NOU DE S. FRANCESC

núm. 27, pis 2.^a
BARCELONA.

PERÍDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LO COMPANY DEL HOME.

Es lo gos l' animal més interessant de tots los que rodejan al home. Té bon olsato, bon oido y molta fidelitat.

Y apesar de tot, l' home es tant ingrati que l' pren com á terme de comparació quant vol denigrar á alguna persona.

Los espanyols antichs, per expressar tot lo despreci que tenian als juhèus, los hi deyan: «*Perro judío*», y no fà molt, quan la guerra d' Africa, ls moros al dirigir-se als espanyols, los hi cridavan: «*Perro cristiano*».

Y encare, quan parlém de una persona ab tò despreciatiu, ne dihem: «Es un gos del fulano.» Sense pensar que l' gos sobre ser l' animal més leal y més amich del home, fins de l' home que l' ofen y l' mortifica, es la bestiola més intelligent y més civilisada de totes la que 'ns rodejan.

Tal vegada per aquest motiu l' Ajuntament de Madrid y are l' de Barcelona han resolt establir una contribució per cada gos, á fi de igualarlo al contribuyent y poder dir:

—Aqui ni 'ls gossos s' escapan.

Un amich meu, artista, que té una gran passió pels gossos un dia vā esplicarme l' assumptu de un quadro. Se proposava pintar lo primer gos de la terra.

Admetia pèl cas lo que del paradís conta l' Gènesis y l' haver sigut expulsats de aquell llech de delicias Adam y Eva.

Y no 's proposava res més sino pintar l' expulsió dels nostres primers pares, ell trist, ella plorant, l' angel airat al darrera ab una espasa de foch, tot molt semblant á l' estampa del Fleuri y á las diversas obras que representan la mateixa escena.

No hi anyadia més que un detall; pero aquest detall era tot un quadro. Hi anyadia el primer gos, qu' era l' únic qu' estava alegre, anant ab la qua caragolada y sent saltitrons de goig.

—Perque, no 's d' oubliar, deya l' meu amich ab tot l' entusiasme de un admirador de la rassa canina: si Adam y Eva varen ser expulsats del Paradís, no se 'n vān anar tots sols; lo gos vā seguirlos.

Y es veritat: no mudaran de pis que l' gos no vinga; es l' amich fidel en la pròspera y en la adversa fortuna. Hi ha gos de cego que se la passa molt magre acompañantlo á demanar caritat, que no cambiaria la seva sòrt ni ab lo gos de un marqués, ni ab lo de un princip.

Un altre amich meu, mecànic y gran partidari dels gossos, desconsolat al veure que al arribar las calor, cauen á centenars, víctimas de las bolas municipals, cridava contra aquests envenenaments.

—Aixó ray, que dugan bossals, l' hi observaba un que no participava de semblant entusiasme.

—Aixó es, responia: precisament al istiu que es quan los pobres animalets necessitan obrir la boca per

respirar, es quan se 'ls tanca hermèticament. Y després cridaran contra l' hidrofobia!

—Y donchs, com' remedies que no 't dongan una caixalada?

—Com? Es molt senzill. Fent unas gabias de filferro y que tothom se 'n posés una á cada cama.

Y á propósito de bolas. *

No hi ha ley sense privilegi. Jo hi coneugut un gos de Terranova, vehi de la plassa de Sant Jaume, que es-tava eximit de l' estrignina. Orgullós y ab lo cap alt se passejava tranquilment per davant de ca la Ciutat, y si 'ls municipals no se l' hi treyan la gorra, no se n' hi faltava gaire.

—No saben perqué?

Era un gos heroich. Si, senyors, jo ho he dit, heroich.

Vostès mateixos ho judicaran.

Al peu de Montjuich, quant encare las obras del port no havian près al mar aquell espai considerable que avuy s' extén entre la montanya y l' moll, un xavalet de pochs anys nadava. Tot de un plegat una onada l' arrolla, l' confon y se l' endú.

Un crit de consternació surt de la boca de tots los que presencian la escena. Pero ningú vā tenir la serenitat necessaria pera tirarse á l' agua y corre á salvar á la pobra criatura.

Ningú hi dit y m' enganyo. Un gos de Terranova, sense excitació del seu amo, obeyint no més que al seu instant se llença al mar. Pochs moments després tornava remolcant al pobre xavalet.

Un aplauso unànime ressona entre 'ls presents, y l' gos com si entengués que no havia fet més que cumplir ab lo seu deber, per tot donar las gracies, s' espousa, omplint d' esquitxos als que l' rodejavan, y tras, tras, tras, se 'n va cap á casa seva.

Pobre animal! No l' hi vān donar una créu, encare que per menos se 'n donan; pero 'ls municipals varen rebre l' ordre de respectarlo.

No fà molt temps que á una casa, situada en una carretera de la província de Santander, s' hi para un carreter, descarrega un caixó, demandant que l' hi guardessin y dibent que l' endemà aniniria á recullirlo.

Quedar lo caixó á l' entrada y comensar á bordar un gos ab tota la desesperació, vā ser tot hú.

Los amos de la casa estranyant que un gos burdés á un bulto, vān acostars'hi y per una escletxa van descubrir lo que may podia sospitarse. Obran lo caixó y á dintre hi havia un home. Tenia un revólver, un trabuch, un ganivet, una escarpa y altres eynas del ofici. A la nit havia de obrir la porta á una quadrilla.

Lo gos acabava de salvar á la família de un gran desgracia.

Jo 'm recordo que l' meu avi m' esplicava un viatge á Madrid fet ab galera.

Lo carreter que las entenia totas, li hi donava las prevencions més útils y oportunas pèl viatge.

—En l' Hostal de la Garba, l' hi deya, 'ns donarán torts, ja 'u s' de sempre: demana 'ls que vulgas; lo ma-

teix pagarás de un modo que de un altre. Aixis si vols fer provisió per l' esmorsar de demà, te 'n tiras uns quants al mocador y arriba.

L' avi va ferho al peu de la lletra: tenia 'l mocador sobre las camas, y dissimuladament, per cada un que 'n menjava, dos al mocador. Ja n' hi tenia quatre ó cinch; ja casi deya prou, quan tot de un plegat, passa 'l gos per sota de la taula y ab una bocada se 'ls hi importa.

Vels' hi aquí un gos que tornava pel amo.

Y aném á acabar aquesta xerramenta sobre 'ls gossos, ab dos ó tres anécdotas que l' dia que van contármelas van ferme molt felis.

Hi havia un matrimoni sense fills, y naturalment criava gos.

Lo gosset estava malaltis y la senyora vā voler que un metje l' visités. Bé trobava 'l marit que aixó era molt ridicul; pero qui 's nega á las suplicas de una dona que per altra part sab ferse estimar?

Van anar a casa del metje—un amich del marit—aquest vā seguir la broma, va pulsar al gos, va mirarli la llengua, y fins vā receptarli uns papers.

Al dia següent corria 'l gos, més aixerit que un pésol.

No havian passat vuit dias, y 'l metje sent moltas es-garrapades á la porta de casa seva, obra y era 'l gosset de aquell matrimoni felis.

Veure l' amanyagarlo, tot vā ser la mateixa cosa. Pero lo més estrany es que duva al darrera quatre ó cinch gossos, tots malalts de la mateixa malaltia qu' ell havia tingut.

Lo gos los hi accompanyava perque 'ls cures.

Y vagí un' altra qu' encare es més crespa. Es de un periódich de París.

Una senyora molt aficionada al llenguatge de las flors tenía un gosset.

Un dia va descuidarse de donarli menjar, y 'l gosset vā baixar al jardí, va culir un brot de miosotis y vā presentarlo tot ajogassat y ab molta cortesia á la se-nyora.

Hi va que advertir que en lo llenguatge de las flors, lo miosotis vol dir: «*No me olvides.*»

Y vā la darrera, 'ls adverteixo que en aquesta 'l gos no es l' actor, sino la persona pacient.

Apurats per la fam, durant lo siti de Paris, un marit y molla no vān tenir més remey que sacrificar al Xelin.

—Una boca menos, digué 'l marit, y no sense dolor vā realisar lo sacrifici.

Las costellas del gos van anar á la brasa, las cuixas á rostir, las mitjanas á l' olla.

Y á l' hora de dinar, com que la gana no vol rahons, menjava la senyora entre trista y compungida, pero menjava.

'L ossos anavan á parar á un plat, y al veure aquella bella pila d' ossos y al recordar que tot allò s'

anava á perdre, mentres l' hi espuntava una llàgrima als ulls, digué la senyora:

—Pobre Xelin! Quina festa que hi faria si fos viu!

P. DEL O.

PLAZA DE TOROS.

Primera función gimnástica-taurina, dada en la tarde del domingo 6 de Julio.

Desde las ocho de la mañana, precisamente cuando las criadas estaban debatiéndose con las marmañeras en los meroas, operación que se efectúa ar par con la otra y amada sisa, se sortava cada hora un cañonazo que con venir de la parte del puerto daba lugar á que se ijere que sin encomendarse á Dios ni ar sumsum corda había arribao una escuadra de barcos de mar mu numerosa y con cada navío de embarcacion ma grande que la Catedral de la Seo.

Muchas presonas se largaron hasta lo que fué hace poco espacio de tiempo muraya der Mediterráneo porque es preciso convenir, si se ha de hablá con franquesa que los barceloninos son mu encantaos y badulaques, y en cuanto guñaron con los propios ojos de su fisonomía que no había tal jaca ni tal barraca, entonce mu corrios, sofocas y avergoñidos fueron desfilando como labrador á quien esconden en el pescueso, el journal de la gayina y de un gorpe de puñetas se lo esclafan.

Mas ya que había salio griya lo de la escuadra de embarcaciones dióse en pensar la gente buscando er porqué de gastá tanta polvora en sarva. Y aquí de las hablyas, comentario y demá sustancia con que se guisa y condimenta ese gazpacho. No les digo na del bum bum que sarmó. Que si se morio cansao der trabajo de tanta confirmacion, predicamentos, y procesiones er zeñó Obispo... que se jasia aqueyo en sufragio der arma de un aprendis de emperaor; en fin cada cual sortava la suya y con tan diversos pareceres cuarquieria habria tomao á la gente de la ciudad por un agregao de simples.

Y la cosa tiene una esplicacion mu sencilla y á los arcance der mas tarumba de la tifa de lo fartaos de entendimiento comprensivo. Era pa anunciar er extraordinario debut, (me güele á franchute esta palabra) de los celebres gimnastas ingleses.

Cuando zupe la verdá der caso me dije: allá voy yo con lo mio y allá fuí; en primer lugar pá contárzelo á uztedes y desempues pá tener yo er gusto de verlo.

Con un sol mu sofocante, una concurrensia mu decente, como que estaba yo, y con un cabayero de casco blanco y sin mudar que hasia de presidente y se yama Fuente ovalada, digo redonda, se dió á las cuatro escomienzo á la función.

De primero salió un blanco y trabajó solo, luego vino un rubio en compañía de una jembrecita que se empeñaba de endeble; los dos montaron en un trapecio, er solo y ella con ayuda de él, la pobresita no se podía aguantar con sus brazitos, si en bastante faena saguantan eyos sin caerse de tan primos como los tiene; antes de desceder del trapecio el rubio haciendo igual que Mis Leona sostuvo con los dientes á la de brazos como fideos y la hizo dar vueltas. Gran puñao son tres moscas lo ques aqueya muje se suspende de una telaraña sin romperla. Con el intervalo de dos payaso que al de mas humor le ponen triste, se presentó un negro á hacer equilibrios en un trapecio. Sin que se lo notara el público, á su vista se representó mu a las claras el misterio de la Zantízima Triniá, porque hay que advertir que er blanco, er rubio y er negro (mu mal enmascarao y con cada llapaza que se le veia desde una hora lejos) con ser tres artistas distintos, eran un solo hombre verdadero; aquí se acabó la primera parte.

Ahora entra lo sério. Colleen, inglés había de ser, p'a que euese icir su nombre. Sale ar redondel por la puerata de arrastre (los demás los sortaron de la cuadra) y lo suben por medio de una garrucha á un pequeño tablado desde donde arranca el alambre tan delgadito que apena se vé. Lo pasa sin balancín, hace habilidades, camina á pié-cojo de frente y reculando y aluego con cestos en los pies. Despues se desnuda, queda en camisa, lo cual es de carrerón, hace tantines de por reir y se saca la camisa y queda:.... no se tapen el rostro de la cara, se queda un elegante. Ya nos pareció á su salida, al verle tan mal girbado y hecho un envortio ó farsell, que había gato encerrao.

Su trabajo es güeno, se conoce que es un gato viejo y que sabe donde pone el pié, que lo sepa y verá si la cuenta la que le pasa.

Bum! er último cañonazo: ahora salen Nestor y no el de Ulises y Vendoa. Ejecutan un espuesto trabajo que consiste en ponerse boca abajo el uno en un trapecio y agarrándose á sus manos el otro desempues de sortar un trapecio primero á lo natural y aluego con uno, con dos y con tres sartos mortales;

Pa final de la segunda parte, desde la altura de un tercer piso con entresuelo se echó er más jóven de los ingleses á la red dando tan terrible sotregá que uno de los maderos dijo no puedo má y se largó convertio en dos.

Aplausos y música.

La tercera parte era espectáculo de toros. Se jizo una mogiganga en la que resultaron dos asnos tendios, y al parecer uno sin ganas de levantarse, er público gritaba; pollinos! pollinos!... Er señó Fuente-redonda para evitar compromisos y alusiones directas se marchó.....

Entre los diestros de la pantomima había uno anuncio en los carteles por el «Hombre de yerba» que iba cubierto de alfalfa y como poco á poco fuera esta desapareciendo hay quien opina que er hombre mismo se la iba comiendo.

Por ultimo y finalmente se sortaron dos toros para er público: er primero de los cuales cogió á dos ciudadanos que despues de voltearlos tuvieron que ser conducidos en brasos á la enfermeria; el uno por su pié se largo á su casa en cuanto volvió en si.

Pa el próximo domingo se anunsian los mismos gimnastas: vayan ustedes allá, se les recomienda tanto más en cuanto el inglés dice, que se va arrojá desde la altura que se dice tenia la torre de Babel con la adision de sotabanco, guardia y palomar. Lo menos se va á tardar su hora y media pa llegar abajo de tóo y eso sino encuentra algun conocio en er trayecto der camino.

ANDALUZ DEL CLOT.

ESCENA DE TALLER.

Era un noble molt gomós, molt bon cristia, molt pulcro, molt escrupulos, molt amant de las bonas costums y que freqüentava 'ls tallers dels artistas per darse xarol.

M' olvidava dirlos que l' escena passa á Roma.

Un dia arriba al taller de un afamat artista. Lo pintor era fora; pero l' hi han dit que tardará pochs minuts á tornar y que ha hagut de sortir per una necessitat urgent.

No hi fa res; ell se proposa esperarlo, y entra al taller; pren un tamboret y's asseu.

Entre mitj d' aquell armònic y desordenat conjunt de testas de guix, mobles, maniquis, estudis, trajes y adornos no havia vist á dos personatges, un frare, ab una gran barba y una hermana de la caritat molt recatada, sentats en escambells l' un al costat del altre.

Per últim sent un suau xiu xiu y repara ab ells.

Lo frare y la monja enrahonan ab vèu baixa. Lo noble 'ls saluda ab una lleugera inclinació de cap y 'ls mira ab molt respecte.

Ja 'u he dit avants: era molt religiós.

Tot d' un plegat, quan menos lo noble s' ho esperava l' frare s' fica la mà á la butxaca y 's trèu pipa, petaca y mistos. Cala una pipada, l' encen y 's posa á fumar ab tot lo garbo del mon.

Primera sorpresa del noble.

Un frare que fuma ab pipa! Quin escàndol!

Sumit estava en aquestas meditacions quan al cap de una mica, s' obra la porta, entra una ninyera y entrega una criatura que plorava á l' hermana de la caritat.

Aquesta sense més cumpliments se desfa la toca, s' obra l' cos del gipò y entrega l' pit a la criatura.

Lo noble ja no pot aguantar més. Tot fentse creus, escandalisat, s' aixeca y marxa, sense ni siquiera dà'l bon dia.

Al baixar l' escala 's troba al artista

—Vaya uns escàndols en lo seu taller!... l' hi diu.

—Que hi há? respon lo pintor.

Lo noble l' hi explica l' espantosa escena que acaba de presenciar.

Y l' pintor encare riu.

—No sab qui son aquest frare y aquesta monja?

—Qui?

—Son dos models.

A. DEL F.

LO MATRIMONI.

EPISTOLA SÀTIRICA, A UN AMIC.

CONTINUACIÓ.

V.

Aquell quadro que al principi

trobavas tant celestial,

es un quadro en tota forma,

es un quadro que té marcha,

march fet a còpia de llàgrimas,

de gemachs y de reganys,

Mes ab franquesa no 'm queixo,

pues més mal podia anar.

Figúrat tú si jo un dia
trobo á la mèva meytat
ab un primo, mano á mano...
jay, fillet; quin dalt-á-baix!
No lo qu' es per 'questa cosa
d' ella no 'n puch dir pas mal.
Falta als debers de la dona!
Vaja, no, no; es incapás:
crech que avants se malaria
que trencá 'l llàs conjugal
ab una falta tant grave.
Mes tocant al altre part,
lo sèu génit no té esmena;
tet ho té mal arreglat
y la nostra casa sembla
mès qu' una casa, un corrall.

No fà res, no toca feyna;
jo 'm canso com un bastaix;
ella sempre va bonica,
jo deixat y estropillat;
ella derrotja y malgasta,
jo estalvi hasta mitj ral;
ella 'm crida y 'm aturrulla,
jo no faig més que callar,
y si algun cop l' hi contesto
se m' exalta en grau tant alt,
que més de quatre vegadas
m' ha arribat á amenassar.

VI.

Passo per alt moltsas cosas
que encara que fan al cás
no tenen prou importància;
aném seguit endavant
y comensa á ferre cárrech
de que ja ha desocupat
la mèva pobra senyora
fentme pare d' un infant.

Ja 'u veus una nova plaga,
un xupon, un menja pá;
avants eram dues bocas;
ara som tres, y qui sab
quants serem rodant la bola,
qui sab quants més ne vindrán!

Y parteixo del principi
que 'ls fills meus son bons y sans,
que 'ls parts no son treballosos,
que tot vā de felicitat.

Ja estich fresch si per desgracia
me'n neix algun sense bras,
ó ab tres nassos a la cara,
ó gererut, ó baldat,
ó pelut com una cabra,
ó ab un apèndice estrany.

Y això, noy, es molt possible:

tots los sers extravagants,

nanos, grossos, ab cinch camas,

ab un ull al cap del nás,

ó ab clapas com una hiena;

tots aquests exemplars

que 'ns ensenyau per dos quartos,

ó, si a má ve, per un ral,

tots son fills de pare y mare,

y qui negarme podrà

que hauria sigut possible

que fós jo un pare dels tals?

Pero, no: tinch la fortuna

ó la desgracia... qui sab!

de que las mevàs criaturas

(y 't ho poso ja en plural)

perque la familia aumenta,

siguin formadas com cal,

y que 'm creixin cada dia

més trempadas que l' agram.

Això sí: de garrotilos,

de roses y encostipats,

de metxes y apotecaris,

de remeys y cordials,

demana, company, demana;

no hi falta res del qu' hi ha

En cambi aquellas disputas

que solíam tenir avants,

no hi son ab tanta freqüència:

ella té prou més de caps

en cuidar de la quixalla

y en arregla's lo menjador,

no pensa en moure brega

ni en cridarme si hi vaig tart.

(Se continuara)

C. GUMA.

ESQUELLOTS.

Diumenge vá sortir lo segon tren de passatgers cap a 'ls pous de Moncada.

Tot á expensas del Ajuntament.

Y això que l' ayuga no arriba encare á Barcelona, haventhi fonts que no rajan més que de gota en gota (Qué volen ferhi!)

L' Ajuntament s' estima més fernosla veure, que fernesla beure.

Barcelona sembla un poblet.

Un quanto de mal genero que 's donava per haver ocurregut en una barraca de aigua y anís vá produït en grups, que van durar una pila de dias.

La mel de la curiositat sempre ha sigut bona peratraure moscas.... y barcelonins.

Se deya de un mirall inclinat qu' ensenyava als tran-

seunts de la Rambla certas cosas que passaven dessota del taulell.

En suma, una tonteria.

Conech un editor que deya:

—«Jo 'n faré una qüestió del búlgaro. Presentaré la taula sense ningú y al dessota aquestes preguntes: «Dónde está la criada? Dónde está el marinero?»

La societat dels gladiadors de Sant Cristòfol tractava de donar un ball sobre del mar.

Jo sempre vaig creure que serian bolados.

Y ho han sigut, perque la societat s'ha disolt. Ficarse al mar y disòldre 's vá ser tot hú.

Vejin si eran bolados.

S'ha hagut de suspendre la segona subasta de la casa Galera per falta de posturas.

Resposta de un concurrent al Circo eqüestre:

—Per falta de posturas? Perquè no anavan á trobar á n' en Toni Grice?

A un vehi de Monistrol de Montserrat perque vá enterrar en presencia del arcalde y del jutge municipal á una dona que havia mort sense sagraments, l'autoritat eclesiàstica l'hi segueix una causa criminal.

Las obras de misericordia diuhen: «Enterrar los morts.»

Los capellans d'are diuhen: «Causa criminal al que 'ls enterri.»

Apenas constituit l'Ajuntament, ja s'dibuixa una oposició dintre de la majoria.

Sr. Fontrodona, alerta!

Son los que van pêndreli la primera vara de tinent d' arcalde.

Ja cal que hi vagi ab los pantalons bens llarchs.

Sobre tot no 'ls ensenyi las mitjas.

Definició de las máquinas de vapor feta pel Sr. Martorell, concejal del nou Ajuntament:

«Las maquinas de vapor son unos seres muy elasticos.»

Vaja, Sr. Martorell los elàstichs son allò que aguanta 'ls pantalons.

Preguntiu al Sr. Fontrodona, que sempre 'ls porta curts.

Escenes clericals:

Al carrer del Carme hi havia un moro cego demanant caritat. S'hi acosta un capellà, 's trèu un xavo, l'hi frega per la mà, y exclama:

—Alto: diguèu avants, quina religió professeu?

—Soch moro.

—Morol! Ahont s' es vist un moro que vè á Espanya? Aqui tots som catòlichs, y si no 'us convertiu corra perill la vostra existència.

Se forma un grup, y ab una mica més, si 'l capellà no s'espavila, corria perill la sèva.

Sort que 'l moro era cego, y no vá poder veure 'ls apuros del pare capellà.

A Gracia passa una professò. Fins hi anava custòdia. Tothom s'ajenolla menos una nena.

—Ajenolla't l'hi diu un capellà sortint del grup.

—No puch, ni dech, diu la noya: soch protestant.

Y 'l capellà l'hi arrabassa la Biblia, la rebat per terra, l'esqueixa y la trepitja.

—Bien, salao!

Aquests capellans fentho aixis que 'n portaran pochs de capellans al enterro!

Un altre:

A Badalona 'ls espirituistes duyan á enterrar á un seu correligionari.

Alguns devots, ván empêndrelas á cops de pedra contra 'l sequit, tant al anar com al tornar del cementiri.

Y després se queixaran si á Barcelona apedregan als frares.

Un se trencava 'l cap tractant de averiguar quina era la causa d'aquests atropellos contra la llibertat religiosa, y preguntava:

—D'hont sortirán las missas?

Resposta:

—Las missas? De las sagristias.

Cosas raras:

Los morts caminan y mudan de pis, igual que 'ls vius.

—Volen fer una prova?

Comprin un ninxo al cementiri, 'l pagan y se 'n duhen lo titol.

Vé que 'l necessitan, l'obran y 'l troban ocupat per un mort.

L'hi diuhen: —Apa mestre, fora d'aquí: *Este nincho està comprado hida go.*

Lo difunt sá 'l sort.

Y la Junta del cementiri també.

PENSAMENTS RECOLLITS DE VARIOUS AUTORS ANTICHS Y MODERNS.

La pompa dels enterros interessa més á la vanitat dels vius que á la memoria dels morts.—*La Rocheſſoucaſt.*

La rahò es la primera autoritat: la autoritat es la última rahò.—*De Bonald.*

Un ataconador es més útil á la societat que un mal poeta ó un mal cómich.—*Newton.*

Lo millor predicador es lo que 's conforma ab los seus sermons.—*Shakespeare.*

Hi ha certs homes que no son del seu siegle ni del seu país.—*Voltaire.*

Pera no perdre temps no llegeixis més que la història d'un sol poble: tots los pobles s'assemblan.—*Pitágoras.*

Las cosas que més aviat enveleixen son los favors y las notícias.—*Segur.*

Es més perillós irritar á una vella que á un gos.—*Stobée.*

Las costums son la hipocresia de las nacions.—*Baltazar.*

Certas cosas hi ha que 's diuhen legitimas no més porque son vellas.—*Napoleón I.*

Hi va haber un temps en que la ridiculés y la gauduleria eran patents de noblesa.—*Lemontey.*

Las donas son com las veletas: quan se rovellan es quan comensan á estar quietas.—*Voltaire.*

(Seguirá)

QUENTOS.

Conversa entre un socio y una socia:

Ella: —Ab franquesa ¿del home qu' es lo que t' agrada més?

Ella: —Lo porta-monedas.

En una barraca de banys de mar.

Una criatura té por de ficarse á l'ayqua. Lo seu papá no sab com fers' ho. Per últim se l'hi acut un medi: Agafa un terrós de sucre, 'l tira dintre de mar y la criatura s'hi abalansa tota decidida.

Es històrich.

Dos amichs se troben, á la Plassa Real: tots dos estan desitjos d'evitarse, porque l' un es gorrero del altre, y tots dos apelan á la mateixa escusa per desferse míticament de la sèva presència.

—Adéu, noy: vaig depressa, tinc una cita al Parc.

—Y jo 'n tinc una al passeig de Gracia, vaja, adéu.

Se separan.

Cinch minuts després, un d'ells entrava al restaurant Justin y 's trobava á l' altre assegut á la taula de costum.

—Suposo, diu, aquest últim, que ja no tindrás gana per menjar res més.

—Perquè?

—Perque veig que ja te m' has menjat l'intenció.

Una senyora tenintne á un' altre de visita y parlant de cabells deya:

—Jo 'n tinc tant de cabell, que fins me destorba.

Francament, no sé que ferme 'n.

La sèva filla, nena de sis anys, l'hi respon:

—Perque no me 'l donas mamá? Jo te 'l guardare com ahir al calaix del tocador.

Un butxi que se las pegava de ser molt fi y molt atent ab los reos que havien de passar per la sèvas mans, deya:

—N'hi enviat més de cinquanta á l' altre barri; pero ho he fet ab modos. Jo puch ben assegurar que cap d'ells me guarda rançunia.

Mirant un quadro, diu un critich:

—Es un joye de porvenir.

Un pintor al sentir aquest judici tan favorable, exclama:

—Es un deixible mèu.

Lo critich ab molta sanch freda:

—Donchs procurèu imitarlo.

—Quin dia fàs la festa, noya?

—Per San Roman.

—Donchs com te dius?

—Ay, ay, Romana.

—Vols saber lo pès que faig?

Un jove tronat á un pare de família molt rich:

—Escolti D. Narcís: jo estich perdut per la sèva filla, l'adoro ab tot lo cor, y l'hi vinch á demanar la sèva ma.

—De fillas ne tinc dos já quina 's refereix?

Lo tronat molt tranquil:

—A la que vosté vulga.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Un dia en *Prima* invertida, xich molt curro y molt tronera s'empobrà un *hu-dos-tercer* que havia á la tot comprat; mes sentint un *hu-quart-tercer* com que l'espanta la guerra tres-cinch l'*hu-dos-tres* á terra y *hu-quinta* desesperat.

A. CRISTUÉ.

II.

Una tot á mi 'm vá tres una *prima-dos-hu* bruta y *hu-terça* cop que l'hi duta de mí 's burlan d'allò més.

RALIP.

ENDEVINALLA.

No só porta, y francament m'obra y tanca á mí lo gent, ni cap home ni cap dona m'han dit may que siga bona.

Te guardo alguno friolera sense serne caleixera ni serne calaix tampoch.

Endavina lo que soch.

SIPARI.

FUGA DE VOCALS.

.n c.n.t.d. c.n.t.b.
.l c.n.t. n. c.n.s.
q. . t. th. m nc. nt. b.
c.n.t t.n.t nc. nt. d.

DOS FLAUTINS DESTREMPATS.

PREGUNTAS.

1. Quina es la lletra que ordinàriament se véu sempre davant de totes las iglesias?

2. Qu' es lo qu' està tant al bell mitj de la nit com del dia?

UN TAMBORINO.

ANAGRAMA.

Ab lo Tot primer me 'n 'nava á passeig fá un mes ó dos quan pel camí vám trobarne al Eudalt (quin segon tot) que 's barallava ab un altre tirantlo á terra de un cop

Los despartim, y al alsarlo, —Tercer tot vaig dirli jo com animantlo á aixecarse, y 's vám torná amichs als dos.

La quart tot com ells la feren desitjém als espanyols.

Ja 'u vénus, no més que ab tres lletres quatre tots, cavila noy.

PEPA Y LOLA.

LOGOGRIFO NUMERIC.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 .	—Un poble de Catalunya.
4 5 7 7 5 3 5 .	—Idem idem.
4 2 7 4 2 3 5 .	—Idem idem.
2 5 7 7 8 5 .	—Idem idem.
2 7 8 3 4 5 .	—Idem idem.
4 2 3 3 5 .	—Idem idem.
1 2 7 4 5 .	—Idem idem.
3 5 6 5 3 .	—Idem idem.
4 2 7 5 .	—Idem idem.
3 2 7 4 .	—Idem idem.

UN MOYANÉS.

GEROGLIFICH.

L'ABEGEDARI ILUSTRAT (conclusió)*

25-10-1903

KAHAN

qui són els que fan la matemàtica
que solament no són matemàtiques
a la matemàtica no hi ha matemàtiques
que es fa en la matemàtica - i tots
que fan la matemàtica i d'altres
que fan la matemàtica i d'altres
que fan la matemàtica i d'altres

R

S

T

X

* Véjense las Esquellas núm. 19 y 23.

